

Vanhusneuvostojen asemaa vahvistettava

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry ja vanhusasiavaltuutettu luovuttavat 26.3 ministeri Anna-Kaisa Ikonenille lakimuutosehdotukset koskien kuntien ja hyvinvointialueiden vanhusneuvostoja. Näillä ehdotuksilla tahdomme nostaa esille puutteita ja esittää korjausehdotuksia koskien ikäihmisten vaikutusmahdollisuuksia.

Lakisääteiset vanhusneuvostot kunnissa ja hyvinvointialueilla ovat avainasemassa tuomaan tietoa alueensa koko ikääntyneen väestön ja tavanomaista vaikeammassa tilanteessa olevien ikääntyneiden näkemyksistä ja tarpeista. Neuvostojen asema ja vaikuttamismahdollisuudet kuitenkin vaihtelevat eri alueilla.

- ”Vanhusneuvostoille tehdyn kyselyn mukaan lautakuntien kokouksiin oli mahdollisuus osallistua 20 prosentilla kuntien vanhusneuvostoista ja 61 prosentilla hyvinvointialueiden vanhusneuvostoista. Moni vanhusneuvosto koki vaikuttamismahdollisuutensa vähäisiksi. Esimerkiksi sähköisten palvelujen kehittämiseen ja julkiseen liikenteen saatavuuteen kunnissa ja alueilla ne eivät pystyneet juurikaan vaikuttamaan”, toteaa vanhusasiavaltuutettu Päivi Topo.

Keskeisten ongelmakohtien korjaamiseksi Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ja vanhusasiavaltuutettu ehdottavat seuraavia muutoksia:

Vanhusneuvostoilla on oltava tosiasiallinen mahdollisuus toimia ja vaikuttaa kuntien ja hyvinvointialueiden päätöksentekoon riittävän aikaisessa vaiheessa. Neuvostojen edustajilla tulee olla puhe- ja läsnäolo-oikeus ikääntyneiden ihmisten aseman ja oikeuksien kannalta keskeisissä toimielimissä, kuten lautakunnissa tai valtuuston kokouksissa.

Vanhusneuvosto-nimi ehdotetaan muutettavaksi ikäneuvostoksi, jotta se kuvastaisi paremmin kohderyhmän moninaisuutta. Ikäneuvosto-nimitys kattaa nykyistä nimitystä paremmin myös heidät, jotka ovat esimerkiksi edelleen työelämässä korkeasta iästään ja eläköitymisestään huolimatta. Ikääntyneillä ihmisillä sekä heitä edustavilla järjestöillä tulee olla ikäneuvostoissa riittävä edustus.

- ”Vanhusneuvostoissa on vahvaa kokemusta ja näkemystä ikäihmisten tarpeista ja palveluiden toimivuudesta. Neuvostojen tekemien aloitteiden, lausuntojen ja kannanottojen seuraamista kunnissa ja hyvinvointialueilla pitää vahvistaa, jotta tämä osaaminen saadaan käyttöön ikäihmisten palveluiden ja oikeuksien toteutumiseksi. Toimivaa yhteistyötä kunnanvaltuuston, lautakuntien, luottamushenkilöiden ja eri hallintokuntien kanssa tarvitaan jo suunnitelmavaiheessa, jotta ikäihmisten edustuksella ja näkemyksillä olisi todellista vaikutusta”, toteaa KRELLI Kristilliset eläkeläiset ry:n puheenjohtaja Leea Hiltunen.

Perusteluteksti lakimuutosehdotuksille kokonaisuudessaan luettavissa täällä: <https://eetury.fi/fi/lausunnot-ja-kannanotot/>

Ilona Salonen, toiminnanjohtaja, Svenska pensionärsförbundet rf, 044 745 8611, ilona.salonen@spfpension.fi

